

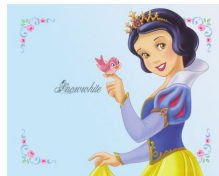
Gráfalgoritmusok

Gaskó Noémi

2023. március 31.

- 1 Kritikus utak (Critical path problem)
 - Első modell
 - Második modell

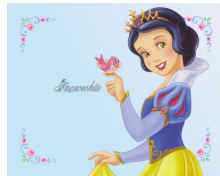
Egy feladat

Egy feladat

Hófehérkének egy szobát építenek a törpök.

Milyen feladatok vannak és mennyi ideig tartanak?

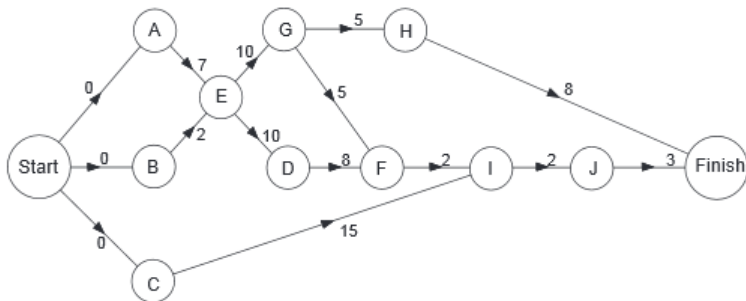
- alapot önteni - 7 nap - A
- ajtókeret elkészítése és elhelyezése - 2 nap - B
- kanalizálás - 15 nap - C
- szolgáltatások és kiegészítők - 8 nap - D
- falak építése - 10 nap - E
- vakolás - 2 nap - F
- tető építése - 5 nap - G
- ablakok és ajtók - 8 nap - H
- csatornák - 2 nap - I
- kifesteni - 3 nap - J

Milyen sorrendben kell végrehajtani a feladatokat?

- D az E után kell következzen
- E az A és B után kell következzen
- F a D és G után kell következzen
- G az E után kell következzen
- H a G után kell következzen
- I a C és F után kell következzen
- J az I után kell következzen

A feladatunk:

Iterations

1st

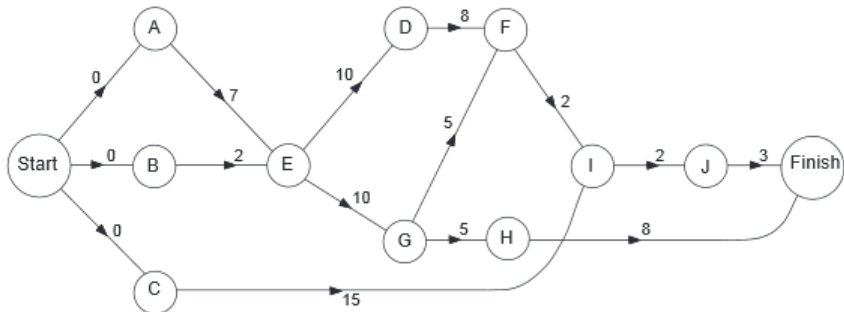
2nd

3rd

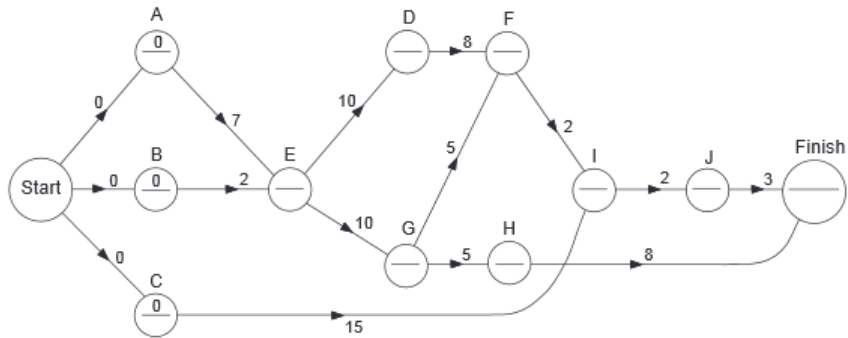
4th

5th

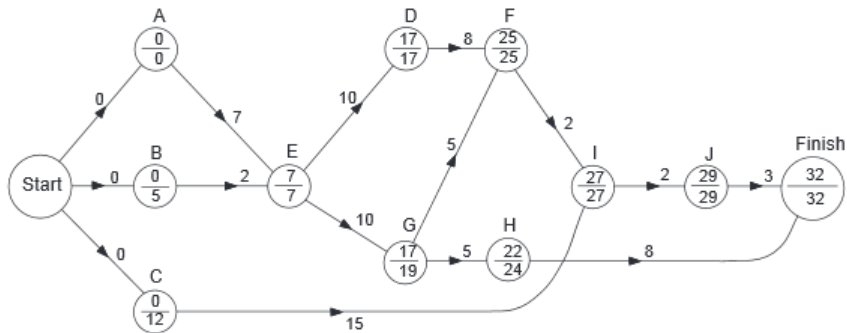
6th

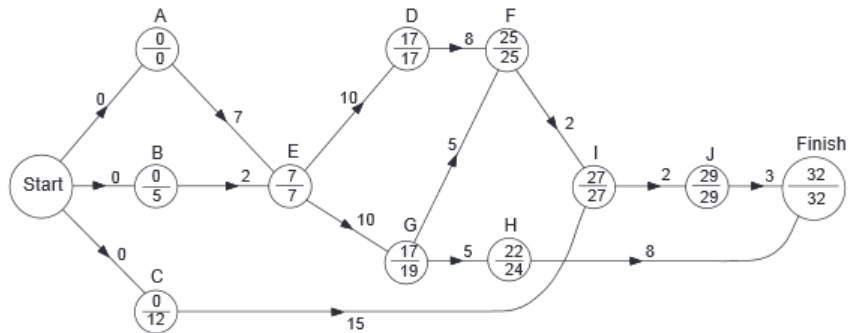
Mennyi ideig tart a munka?

Mennyi ideig tart a munka? (2)

Mennyi ideig tart a munka? (2)

Egy szimuláció: Egy példa

Hogy néz ki a feladat gráfmodellje?

- a tevékenységeket élekkel jelöljük, a csúcsok pedig az események

Hogy néz ki a feladat gráfmodellje?

- a tevékenységeket élekkel jelöljük, a csúcsok pedig az események
- a csúcsok felelnek meg a tevékenységeknek, az élek a tevékenységek közötti kapcsolatot jelölik

Kritikus utak - első modell

Tevékenységi gráf

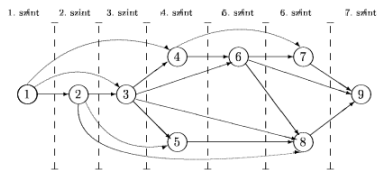
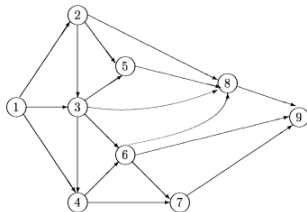
A $G = (V, E, W)$ összefüggő, irányított, kört nem tartalmazó gráfot tevékenységi gráfnak nevezzük, ha:
az élek tevékenységeket jelölnek, az élekhez rendelt súlyok a tevékenységek végrehajtásához szükséges időt jelölik.

létezik egy kezdőcsúcs, amelybe egyetlen él sem fut
létezik egy végcsúcs, azaz egyetlen él sem fut ki belőle

Szintekre bontás

```
SZINTEKREBONTÁS( $G$ )  
  for  $i = 1$  to  $n$  do  
     $l(i) := 1$   
  for  $i = 1$  to  $n$  do  
    call NEXT( $G, l, i$ )  
  return( $l$ )  
  
  ahol  
  
  NEXT( $G, l, i$ )  
  for  $j = 1$  to  $n$  do  
    if  $(v_i, v_j) \in E$  and  $(l(j) \leq l(i))$  then  
       $l(j) := l(i) + 1$   
      if  $j < i$  then call NEXT( $G, l, j$ )  
  return  $l$ 
```

Szintekre bontás - példa

Az algoritmus

CPMél(G)

$t_1 := 0$

for $j = 2, 3, \dots, n$ **do**

$$t_j = \max_{v_i \in N^{be}(v_j)} (t_i + d_{ij})$$

$t_n^* := t_n$

for $i = n - 1, n - 2, \dots, 1$ **do**

$$t_i^* = \min_{v_j \in N^{ki}(v_i)} (t_j^* - d_{ij})$$

return t, t^*

t_i - a legkorábbi időpont,

t_i^* - a legkésőbbi időpont, amikor a tevékenység elkezdődhet

$d(i, j)$ - v_i és v_j közötti tevékenység időtartama

Időtartalékok

- teljes időtartalék: $R_t(v_i, v_j) = t_j^* - t_i - d_{ij}$ - ennyi idővel lehet később kezdeni anélkül, hogy befolyásolja az egész feladat elvégzésének időtartamát.

Időtartalékok

- teljes időtartalék: $R_t(v_i, v_j) = t_j^* - t_i - d_{ij}$ - ennyi idővel lehet később kezdeni anélkül, hogy befolyásolja az egész feladat elvégzésének időtartamát.
- szabad időtartalék: $R_f(v_i, v_j) = t_j - t_i - d_{ij}$ - ennyi idővel lehet később kezdeni anélkül, hogy ez befolyásolja a t_j időpontot.

Időtartalékok

- teljes időtartalék: $R_t(v_i, v_j) = t_j^* - t_i - d_{ij}$ - ennyi idővel lehet később kezdeni anélkül, hogy befolyásolja az egész feladat elvégzésének időtartamát.
- szabad időtartalék: $R_f(v_i, v_j) = t_j - t_i - d_{ij}$ - ennyi idővel lehet később kezdeni anélkül, hogy ez befolyásolja a t_j időpontot.
- biztos időtartalék: $R_s(v_i, v_j) = \max(t_j - t_i^* - d_{ij}, 0)$ - a (v_i, v_j) tevékenységet ennyi idővel lehet később befejezni anélkül, hogy ez befolyásolja az egész feladat elvégzésének időtartamát.

Kritikus út

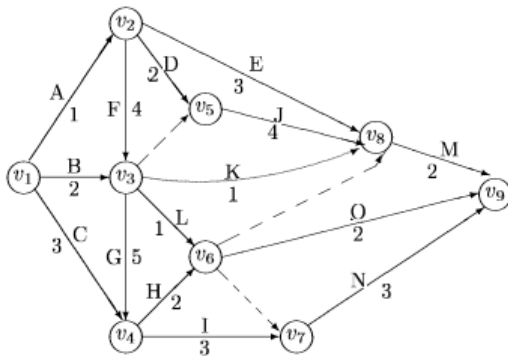
Kritikus út

Azok a tevékenységek, amelyek esetén mindhárom időtartalék 0, a **kritikus úton** vannak, és **kritikus tevékenységnek** nevezzük őket.

Feladat

tevékenység	előző tevékenységek	időtartam
A	–	1
B	–	2
C	–	3
D	A	2
E	A	3
F	A	4
G	B, F	5
H	C, G	2
I	C, G	3
J	B, F, D	4
K	B, F	1
L	B, F	1
M	E, H, J, K, L	2
N	H, I, L	3
O	H, L	2

Feladat (2)

Feladat (3)

csúcs	v_1	v_2	v_3	v_4	v_5	v_6	v_7	v_8	v_9
t_i	0	1	5	10	5	12	13	12	16
t_i^*	0	1	5	10	10	13	13	14	16

Feladat (4)

tevékenység	időtartam	teljes idő- tartalék: R_t	szabad idő- tartalék: R_f	biztos idő- tartalék: R_s
A	1	0	0	0
B	2	3	3	3
C	3	7	7	7
D	2	7	2	2
E	3	10	8	8
F	4	0	0	0
G	5	0	0	0
H	2	1	0	0
I	3	0	0	0
J	4	5	3	0
K	1	8	6	6
L	1	7	6	6
M	2	2	2	0
N	3	0	0	0
O	2	2	2	1

Második modell

csúcsok: tevékenységek

élek: ezek egymásutániséga

kezdő és végcsúcs: egy-egy fiktív tevékenységnek felel meg.

$t_m(v_i)$	v_i	$t_m^*(v_i)$
$t_M(v_i)$	d_i	$t_M^*(v_i)$

- d_i a v_i tevékenység időtartama
- $t_m(v_i)$ - legkorábbi időpont, amikor a v_i tevékenység megkezdődhet
- $t_m^*(v_i)$ - legkorábbi időpont, amikor a v_i tevékenység befejeződhet
- $t_M(v_i)$ - legkésőbbi időpont, amikor a v_i tevékenység megkezdődhet
- $t_M^*(v_i)$ - legkésőbbi időpont, amikor a v_i tevékenység befejeződhet

CPM él algoritmus

CPMcsúcs(D)

$$t_m(v_1) = 0$$

$$t_m^*(v_1) = d_1$$

for $j = 2, 3, \dots, n$ **do**

$$t_m(v_j) = \max_{v_i \in N^{be}(v_j)} t_m^*(v_i)$$

$$t_m^*(v_j) = t_m(v_j) + d_j$$

$$t_M^*(v_n) = t_m^*(v_n)$$

$$t_M(v_n) = t_M^*(v_n) - d_n$$

for $i = n - 1, n - 2, \dots, 1$ **do**

$$t_M^*(v_i) = \min_{v_j \in N^{ki}(v_i)} t_M(v_j)$$

$$t_M(v_i) = t_M^*(v_i) - d_i$$

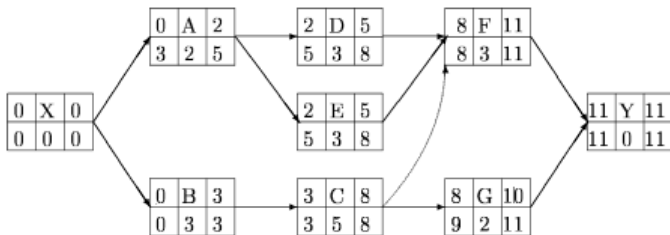
return $t_m, t_m^*, t_M, t_M^*,$

Egy tevékenység kritikus, ha $t_m(v) = t_M(v)$ (és $t_m^*(v) = t_M^*(v)$).

Feladat

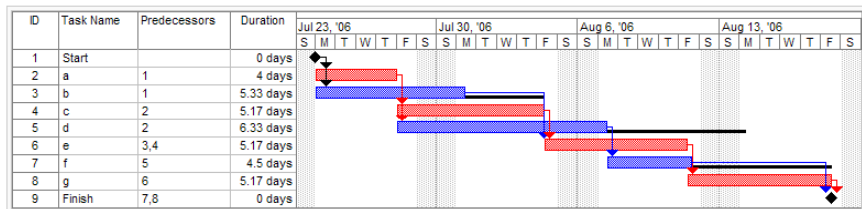
tevékenység	előző tevékenységek	időtartam
A	–	2
B	–	3
C	B	5
D	A	3
E	A	3
F	C, D, E	3
G	C	2

Feladat (2)

Alkalmazások

Projekt management:

PERT módszer

- Program Evaluation and Review Technique

PERT módszer

- Program Evaluation and Review Technique
- először: az Egyesült Államok haditengerészeténél 1957-ben rakéta program irányítására alkalmazták, segítségével 5 év helyett 3,5 év alatt hajtották végre a programot

PERT módszer

- Program Evaluation and Review Technique
- először: az Egyesült Államok haditengerészeténél 1957-ben rakéta program irányítására alkalmazták, segítségével 5 év helyett 3,5 év alatt hajtották végre a programot
- eseménybeállítottságú eljárás

PERT módszer

- Program Evaluation and Review Technique
- először: az Egyesült Államok haditengerészeténél 1957-ben rakéta program irányítására alkalmazták, segítségével 5 év helyett 3,5 év alatt hajtották végre a programot
- eseménybeállítottságú eljárás
- háromféle időt használ: optimista, pesszimista, legvalószínűbb